

Code of Criminal Procedure Video 01 H part22

Marathi

जर एकाद्याने गोली ज्हाडून एकाद्याला जखमी केले, तर त्याचावर खुणाचा प्रयत्न अटेम्प्ट टू मरदर कल्म 307 आणि बेकायदेशीर शस्त्र बायगल्याचा इलीगल पजेशन ओफ फायरार्म्स आर्म्ज आक्ट आरोक ठेवला जाओ शक्तो। चार तेकाच गुण्यात अनेक आरोपी कल्म 223 जर गुण्यात अनेक लोक सहभागी अस्तील, तर त्याणा एकत्र खटल्याच सामिल करता येते। उदहर, जर पाच जणानी मिलून दरोडा, रौबरी, कल्म 392 टाकला असेल, तर त्यांचावर एकत्र खटला चालवता ♦ पाच स्वतंत्र खटल्यांचा आदेश देनेचा न्यायाल्याचा अधिकार, कल्म 224 जर न्यायाल्याला वाटले की स्वतंत्र खटले आवश्यक आहे, तर न्यायालय वेगले खटले चालवनेचा आदेश देवशकते। तीन आरोप ठरवनेची प्रकरिया महत्वाची कल्मे आणि त्यांचा सारांश। कल्म 211-214 आरोप ठरवने, गुणः स्पस्टपने नमूद करने आणि त्याचे तषिल देने। कल्म 216-217 आरोप बदलने, पुराव्यावर आधारित आरोप बदलनेचा न्यायालय कल्म 218 प्रत्तेक गुण्या साथी स्वतंत्र खटला, प्रत्तेक गुण्या साथी स्वतंत्र सुनावनी आवश्यक। कल्म 219 समलगन आरोप, देका वरशा तीन समान गुण्ये, तीन समान गुण्यांची एकत्र सुनावनी होवशकते। कल्म 220 एका घटने तील अनेग गुण्ये एकाज घटने तील सर्व गुण्यांची एकत्र सुनावनी। कल्म 221 एकाज कूती तून अनेग गुण्ये बेक कूती अनेग कायदे मोडत असेल, तर सर्व आरोप लागू शक्तात। कल्म 223 गुण्यात अनेग आरोपी असतील, तर एकत्र खटलाच चालवता येतो। कल्म 224 न्यायाले स्वतंत्र खटल्यांचा आदेश देवु शक्ते, जर आवश्यक वाटले। चार न्याईक सेवा परिक्षे साथी महत्व। योग्य प्रकारे आरोप थरवने न्याय संगत सुनावनी साथी आवश्यक आहे। न्यायाधिशाननी आरोप योग्य पद्धतीने निश्चित करावे, जेने करून न्यायाची गफलत होनार नाही। गुन्याचा प्रकारानुसार आरोप बदलने आणी समलगन आरोप लावने है गुन्ता गुन्ती चा गुन्हेगारी प्रकरणां मधे महत्वाचे थरते। पाँच तयारी साथी टिप्स। महत्वाची कलमे लक्षा ठेवा, वेगमे गया कलमांची स्मर्ण शक्तित ठेवने साथी संकेत, नेमोनिक्स, वाप्रा। व्यावहारिक उदाहरने समझूं गया, वास्तविक जीवनातील प्रकरणां वर आधारित उदाहरने अभ्यासा। महत्वाचा न्यायनिर्णचे वाचन करा। कांतिलाल चंदुलाल महता वि महाराष्ट्र राज्ज एक 1979 न्यायाल्याने स्पष्टा आणी ठोस आरोप निश्चित करने आवश्यक आहे। महाराष्ट्र राज्जवी सल्मान खान, 2002 जर नवीन कुरावे उपलब्ध जाले, तर आरोप बदलले जाओ शक्ताद। निश्कर्ष आरोप ठरवने आणी त्याद बदल करने हौं गुनहगारी खटलयाचा एक महत्वाचा भागा है। जर गुनहा एकाज घटने जाला असेल किम्मा एकाज प्रकारचे अनेक गुनहे केले अस्तील, तर त्यांची सुनावणी एकत्र हौं शक्ते। न्यायाल्याला योग्य ठिकानी स्वतंत्र खटले चालवने चा अधिकार आहे, जेने कुरू न्यायाची निश्पक्षता राखली जाई। तुम्हाला अधिक स्पस्टता हवी असलियास मी नमुना प्रश्न केस कायदे किम्मा फ्लोचार्ट तयार करू शक्तो।

सारांश:

क्रिमिनल प्रक्रिया संहिता (Criminal Procedure Code) अंतर्गत आरोप ठरवणे, बदल करणे आणि एकत्र खटले चालवण्याच्या प्रक्रिया:

1. गंभीर गुन्ह्यांसाठी लागणाऱ्या कलमे:

- कलम 307: खुनाचा प्रयत्न (Attempt to Murder)
- आर्म्स अॅक्ट: बेकायदेशीर शस्त्र बाळगणे (Illegal Possession of Firearms)

2. अनेक आरोपी असलेल्या गुन्ह्यांची सुनावणी (कलम 223-224):

- कलम 223: जर अनेक आरोपी असतील, तर त्यांच्यावर एकत्र खटला चालवला जाऊ शकतो.
 - उदाहरण: जर 5 जणांनी मिळून दरोडा टाकला (कलम 392), तर त्यांच्यावर एकत्र खटला चालवला जाऊ शकतो.
- कलम 224: न्यायालयाला स्वतंत्र खटले चालवण्याचा अधिकार आहे, जर आवश्यक वाटले.

3. आरोप ठरवण्याची प्रक्रिया आणि महत्त्वाची कलमे:

- कलम 211-214: आरोप ठरवणे आणि स्पष्ट तपशील देणे.
- कलम 216-217: पुराव्यांवर आधारित आरोप बदलण्याचा अधिकार न्यायालयाला असतो.
- कलम 218: प्रत्येक गुन्ह्यासाठी स्वतंत्र खटला आवश्यक.
- कलम 219: एका वर्षात तीन समान गुन्हे झाले असतील, तर त्यांची एकत्र सुनावणी होऊ शकते.
- कलम 220: एका घटनेतील अनेक गुन्ह्यांची एकत्र सुनावणी करता येते.
- कलम 221: एकाच कृतीतून अनेक गुन्हे घडल्यास, सर्व आरोप लागू होऊ शकतात.

4. न्यायिक सेवा परीक्षेसाठी महत्त्व:

- योग्य आरोप ठरवणे आणि न्यायसंगत सुनावणी करणे महत्त्वाचे आहे.
- न्यायाधीशांनी पुराव्यांनुसार योग्य पद्धतीने आरोप ठरवावेत, जेणेकरून न्यायाची गफलत होणार नाही.
- गुन्ह्याचा प्रकार लक्षात घेऊन आरोप समायोजन किंवा बदल करण्याचा अधिकार न्यायालयाला आहे.

5. महत्त्वाचे न्यायनिर्णय:

- कांतिलाल चंदुलाल मेहता विरुद्ध महाराष्ट्र राज्य (1979): स्पष्ट आणि ठोस आरोप निश्चित करणे आवश्यक आहे.
- महाराष्ट्र राज्य विरुद्ध सलमान खान (2002): नवीन पुरावे उपलब्ध झाल्यास, आरोप बदलू शकतात.

निष्कर्ष:

- आरोप ठरवणे आणि बदल करणे हे गुन्हेगारी खटल्याचा महत्त्वाचा भाग आहे.
- जर गुन्हा एकाच घटनेत घडला असेल किंवा एकाच प्रकारचे अनेक गुन्हे केले गेले असतील, तर त्यांची सुनावणी एकत्र केली जाऊ शकते.
- न्यायालयाला गरज वाटल्यास स्वतंत्र खटले चालवण्याचा अधिकार आहे, जेणेकरून न्यायाची निष्पक्षता राखली जाईल.

प्रश्नमंजुषा:

प्रश्न 1:

कलम 307 कोणत्या गुन्ह्याशी संबंधित आहे?

- ☒ (अ) खुनाचा प्रयत्न (Attempt to Murder)
- ☐ (ब) बेकायदेशीर शस्त्र बाळगणे
- ☐ (क) फसवणूक
- ☐ (ड) चोरी

प्रश्न 2:

जर एका गुन्ह्यात अनेक आरोपी असतील, तर कोणते कलम लागू होते?

- ☒ (अ) कलम 223 - एकत्र खटला चालवता येतो
- ☐ (ब) कलम 211 - स्वतंत्र सुनावणी करावी लागते
- ☐ (क) कलम 216 - फक्त आरोप बदलू शकतो
- ☐ (ड) कलम 224 - फक्त न्यायालयाचा निर्णय येईपर्यंत आरोपी मुक्त असतो

प्रश्न 3:

कलम 219 नुसार, कोणत्या परिस्थितीत तीन गुन्ह्यांची एकत्र सुनावणी करता येते?

- ☒ (अ) जर एका वर्षात तीन समान गुन्हे केले असतील
- ☐ (ब) जर वेगवेगळ्या आरोपींनी गुन्हा केला असेल

- × (क) जर गुन्हा वेगवेगळ्या ठिकाणी झाला असेल
- × (ड) फक्त आर्थिक गुन्ह्यांमध्ये हे लागू होते

प्रश्न 4:

महाराष्ट्र राज्य विरुद्ध सलमान खान (2002) या प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाने काय स्पष्ट केले?

- ☒ (अ) नवीन पुरावे मिळाल्यास, आरोप बदलता येऊ शकतात
- × (ब) कोणत्याही परिस्थितीत आरोप बदलता येत नाहीत
- × (क) आरोपी दोषी ठरल्यावरच आरोप ठरवले जातात
- × (ड) न्यायालयाला खटला पुढे नेण्याचा अधिकार नाही